

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

KOMUNALINIO ŪKIO PASLAUGŲ DARBUOTOJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis

Vilnius, 2008

KURIME ATEITĮ DRAUGE!

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. ISAK-1970/A1-279

KOMUNALINIO ŪKIO PASLAUGŲ DARBUOTOJO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis.
2. Valstybinis kodas – S352206.
3. Suteikiama kvalifikacija – komunalinio ūkio paslaugų darbuotojas.
4. Bazinis išsilavinimas – pagrindinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbdavių pageidavimus ir reikalavimus, keliamus šiuolaikiniam komunalinio ūkio paslaugų darbuotojui, darbo rinkos pokyčius ir Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo mokymo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: pastatų žemos įtampos elektros įrenginių montavimo, remonto ir priežiūros darbai; pastatų santechninių sistemų vamzdynų mazgų gamyba; pastatų santechninių sistemų remontas ir priežiūra; staliaus darbai.

5.3. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojas saugiai ir savarankiškai gebės atlikti pastatų elektros įrenginių montavimą, remontą ir priežiūrą, vandentvarkos ir šildymo sistemų remontą bei priežiūrą, gebės šalinti pastato konstrukcinių elementų nesudėtingus defektus, atsiradusius naudojant pastatus.

5.4. Elektros, santechnikos įrangos, apdailos medžiagų ir elementų įvairovė, naujos montavimo technologijos ne tik suteikia komunalinio ūkio paslaugų darbuotojui pasirinkimo galimybes, bet ir reikalauja gerų profesijos žinių bei praktinių įgūdžių, fizikinio, matematinio ir kompiuterinio raštingumo, ekonomikos ir teisės žinių.

5.5. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojui svarbios šios asmeninės savybės: mokėjimas bendrauti, atsakingumas, kruopštumas, kūrybingumas, taupumas ir imlumas naujovėms.

6. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo tikslas – teikti pastatų elektros, santechnikos įrenginių, pastatų elementų remonto ir priežiūros paslaugas.

7. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo kompetencijų ribos, mokymo tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

9.1. bendravimas su kolegomis, užsakovais, paslaugos gavėjais, pastato savininkais, gyventojais;

9.2. komandinis darbas;

9.3. darbo priemonių naudojimas;

9.4. imlumas naujoms žinioms ir technologijoms;

9.5. kompiuterinis raštingumas.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo kvalifikacija suteikiama mokiniui, baigusiam visą mokymo programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. mokymo procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

**KOMUNALINIO ŪKIO PASLAUGŲ DARBUOTOJO VEIKLOS SRITYS IR
KOMPETENCIJOS**

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Pastatų žemos įtampos elektros įrenginių montavimo, remonto ir priežiūros darbai	1.1. Saugiai dirbti 1.2. Skaityti elektros schemas 1.3. Montuoti pastatų elektros įrenginius 1.4. Remontuoti ir prižiūrėti pastatų elektros įrenginius 1.5. Remontuoti ir prižiūrėti elektros įrenginių apsaugas 1.6. Rasti reikiamą techninę informaciją ir ją išsaugoti
2. Pastatų san techninių sistemų vamzdynų mazgų gamyba	2.1. Gaminti vamzdynų detales, nesudėtingas metalines konstrukcijas 2.2. Atlikti san techninių sistemų mazgų išardomus ir neišardomus sujungimus
3. Pastatų san techninių sistemų remontas ir priežiūra	3.1. Mechaniškai reguliuoti šildymo ir vandentiekio sistemas 3.2. Atlikti san techninių sistemų apžiūrą, plovimą ir hidraulinį bandymą 3.3. Įrengti vidaus nuotekų tinklus, juos prižiūrėti ir remontuoti
4. Stalio darbai	4.1. Remontuoti medines pastatų dalis 4.2. Remontuoti pastatų skardinius ir kitų lakštinių medžiagų elementus

Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo rengimo standarto
2 priedas

KOMUNALINIO ŪKIO PASLAUGŲ DARBUOTOJO KOMPETENCIJŲ RIBOS, MOKYMO TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Pastatų žemos įtampos elektros įrenginių montavimo, remonto ir priežiūros darbai	1.1. Saugiai dirbti	Reikalavimai: saugaus darbo; higienos; elektrosaugos; priešgaisrinės saugos; pirmosios medicinos pagalbos	1.1.1. Žinoti darbuotojų saugos ir sveikatos normatyvinių dokumentų reikalavimus	Išvardyti gamybinės sanitarijos, higienos reikalavimai, darbuotojų saugos ir sveikatos taisyklės. Išvardyti priešgaisrinės saugos reikalavimai. Suteikta pirmoji medicinos pagalba.
			1.1.2. Žinoti priešgaisrinės saugos reikalavimus	
			1.1.3. Žinoti darbuotojų saugos ir sveikatos taisyklės	
			1.1.4. Suteikti pirmąją medicinos pagalbą	
	1.2. Skaityti elektros schemas	Principinės elektros schemas; montavimo schemas. Elektros instaliacijos schemas. Apšvietimo įrenginių schemas.	1.2.1. Mokėti sutartinius schemų ženklus	Išvardytos schemų ženklų reikšmės, sudaryta ir nubraižyta elektros schema. Naudojantis schemomis paaiškinta elektros instaliacijos ir apšvietimo įrenginių montavimo eiga.
			1.2.2. Braižyti elektros schemas	
			1.2.3. Sudaryti nesudėtingas elektros instaliacijos ir apšvietimo įrenginių principines ir montavimo schemas	
			1.2.4. Naudoti schemas montuojant elektros instaliaciją ir apšvietimą	
	1.3. Montuoti pastatų elektros įrenginius	Elektros instaliacija; apšvietimo įrenginiai. Tvirtinimo detalės. Atvirosios ir	1.3.1. Išmanyti elektroninių medžiagų savybes, naudojimo galimybes	Išvardytos elektrotechninių medžiagų savybės ir jų naudojimo
			1.3.2. Parinkti laidininkus	
			1.3.3. Parinkti montavimo gaminius ir	

		paslėptosios elektros instaliacijos montavimas.	jų tvirtinimo detales 1.3.4. Įrengti elektros instaliaciją 1.3.5. Parinkti ir montuoti elektrinius apšvietimo įrenginius	galimybės. Įrengta elektros instaliacija, sumontuoti tinkami apšvietimo įrenginiai.
	1.4. Remontuoti ir prižiūrėti pastatų elektros įrenginius	Elektros instaliacija; apšvietimo įrenginiai; jungikliai, šakotuvai, apsaugos automatai; kaitrinės, liuminescencinės, halogeninės ir kitos lempos	1.4.1. Žinoti elektros instaliacijos bandymų taisykles ir normas 1.4.2. Atlikti profilaktinę elektros instaliacijos priežiūrą 1.4.3. Remontuoti elektros instaliaciją 1.4.4. Atlikti profilaktinę apšvietimo įrenginių priežiūrą 1.4.5. Remontuoti apšvietimo įrenginius	Išvardytos elektros instaliacijos bandymų taisyklės ir normos. Apibūdinti profilaktiniai elektros instaliacijos ir apšvietimo įrenginių priežiūros darbai. Suremontuotas sugedęs elektros instaliacijos mazgas ir apšvietimo įrenginys.
	1.5. Remontuoti ir prižiūrėti elektros įrenginių apsaugas	Elektros instaliacija; apšvietimo įrenginiai; jungikliai, šakotuvai, apsaugos automatai; įžeminimo ir žaibosaugos kontūras	1.5.1. Išmanyti apsauginio įžeminimo ir įnulinimo paskirtį ir konstrukciją 1.5.2. Žinoti apsaugos nuo elektros poveikio būdus ir priemones 1.5.3. Nustatyti ir šalinti elektros gedimus	Išvardytos apsaugos nuo elektros poveikio rūšys ir priemonės. Nustatytas ir pašalintas elektros gedimas.
	1.6. Rasti reikiamą techninę informaciją ir ją išsaugoti	Šaltiniai: techninė literatūra; internetas	1.6.1. Žinoti asmeninių kompiuterių paskirtį ir galimybes 1.6.2. Dirbti su Internet Explorer, Microsoft Word, Microsoft Excel programomis 1.6.3. Naudoti techninę literatūrą	Paaiškinta asmeninių kompiuterių paskirtis ir galimybės. Surasta ir išsaugota reikalinga informacija.
2. Pastatų santechninių	2.1. Gaminti vamzdynų detales, nesudėtingas	Pastato vidaus santechninės sistemos,	2.1.1. Žinoti inžinerinių tinklų rūšis 2.1.2. Žinoti santechnikos įrankius, jų	Išvardytos inžinerinių tinklų

sistemų vamzdinių mazgų gamyba	metalinės konstrukcijos	nuo įvado į pastatą: jungiamosios detalės; sandarinio detalės; tvirtinimo konstrukcijos. Gamybos būdai: rankinis; mechanizuotas.	paskirtį, naudojimo galimybes	rūšys. Išvardyti santechniko įrankiai, jų paskirtis, naudojimo galimybės. Pagal brėžinį reikiamu tikslumu pagaminta santechninė detalė. Nubraižytas detalės darbo brėžinys.
			2.1.3. Skaityti ir braižyti detalių eskizus, techninius piešinius, nesudėtingus projekcinius ir surinkimo brėžinius, hidraulinės schemas	
2.1.4. Matuoti masteline liniuote, vidmačiu, išormačiu, slankmačiu, mikrometru, kampamačiu, indikatoriumi				
2.2. Atlikti santechninių sistemų mazgų išardomus ir neišardomus sujungimus	Pastato vidaus santechninės sistemos, nuo įvado į pastatą: vamzdžiai: metaliniai; nemetaliniai. Sistemos: vandentvarkos; šildymo.	nuo įvado į pastatą: jungiamosios detalės; sandarinio detalės; tvirtinimo konstrukcijos. Gamybos būdai: rankinis; mechanizuotas.	2.1.5. Žinoti metalų ir nemetalinių medžiagų, naudojamų santechnikoje, apdirbimo būdus, režimus ir mokėti juos taikyti praktinėje veikloje	Pagal montavimo brėžinį sujungtas sistemos mazgas; hidraulinio bandymo rezultatai teigiami. Apskaičiuota paslaugos kaina.
			2.2.1. Parinkti medžiagas ir gaminius, juos paruošti sistemai montuoti	
			2.2.2. Jungti santechninių sistemų mazgų išardomus ir neišardomus sujungimus	
			2.2.3. Atlikti reikalingus skaičiavimus sistemoms montuoti	
			2.2.4. Braižyti santechninių sistemų montavimo brėžinius	
3. Pastatų santechninių sistemų remontas ir priežiūra	3.1. Mechanškai reguliuoti šildymo ir vandentiekio sistemas	Termostatiniai, pamašymo, balansiniai ventiliai	2.2.5. Skaičiuoti santechninių medžiagų kiekį, gaminio savikainą, nustatyti paslaugos kainą	Paaiškinta reguliavimo termostatiniais, maišymo ir balansiniais ventiliais esmė. Šildymo prietaisai sureguliuoti pagal norimą kambario
			3.1.1. Žinoti šilumos ir debito matavimo prietaisus, jų naudojimo taisykles	
			3.1.2. Žinoti balansavimo esmę	
			3.1.3. Atlikti kasdienį šildymo ir karšto vandens sistemų parametru reguliavimą	
3.1.4. Žinoti automatinio parametru reguliavimo esmę				

				temperatūrą, vandens šildytuvai – pagal reikiama vandens temperatūrą.
	3.2. Atlikti santechninių sistemų apžiūrą, plovimą ir hidraulinį bandymą	Pastato vidaus santechninės sistemos, nuo įvado į pastatą: darbai: praplovimas, hidraulinis bandymas, revizija. Sistemos: vandentvarkos; šildymo. Įrangos: greitaeigiai vandens šildytuvai, šilumokaičiai, maišytuvai.	3.2.1. Žinoti santechninių sistemų profilaktikos periodiškumą ir bandymų parametrus 3.2.2. Valyti vamzdynus, juos praplauti ir išbandyti 3.2.3. Atlikti vamzdinės armatūros ir vandens ėmimo prietaisų reviziją ir keitimą	Išvardyti vamzdynų valymo, praplovimo periodiškumo ir bandymo parametrai. Praplauti ir išbandyti vamzdynai, atlikta armatūros revizija.
	3.3. Įrengti vidaus nuotekų tinklus, juos prižiūrėti ir remontuoti	Plastmasinės nuotekų sistemos, ketinės nuotekų sistemos, trapai, sifonai	3.3.1. Pajungti santechnikos prietaisus 3.3.2. Atlikti nuotekų sistemos priežiūros darbus 1.3.3. Atlikti nuotekų sistemos remonto darbus	Pajungti santechniniai prietaisai. Pagal pateiktą užduotį atlikti nuotekų sistemos priežiūros ir remonto darbai.
4. Stalniaus darbai	4.1. Remontuoti medines pastatų dalis	Išorės ir vidaus apdaila; laiptinių, koridorių apdailos elementai; langai, durys	4.1.1. Pažinti medžiagų rūšis 4.1.2. Rūšiuoti medieną, ją skirstyti pagal klases 4.1.3. Gaminti medines detales rankiniais medienos apdirbimo įrankiais 4.1.4. Remontuoti pažeistas medines pastato konstrukcijas	Atpažinta medienos rūšis. Nustatyta medienos klasė. Pagaminta medžio detalė rankiniais medienos apdirbimo įrankiais. Suremontuota

				medinė pastato konstrukcija.
	4.2. Remontuoti pastatų skardinius ir kitų lakštinių medžiagų elementus	Laštakos; stogo elementai	4.2.1. Žinoti laštakų ir stogo elementų medžiagas 4.2.2. Žinoti lietaus vandens šalinimo sistemų remonto ypatumus 4.2.3. Remontuoti ar keisti laštakas, stogo elementus	Išvardytos laštakų ir stogo elementų medžiagos. Paaiškinti lietaus vandens šalinimo sistemų remonto ypatumai. Suremontuotas pažeistas stogo elementas.
